

דברי רבי יוחנן הם כדברי רבא בשם רב חסדא, שדין יתור בגדים
 נאמר גם שלא במקום בגדים, אמנם דווקא ביש בו שלש על שלש.
 מבררת הגמרא: לִימָא דרבא פְּלִיגָא אֲדָרְבִּי יְהוּדָה פְּרִיָּה דְרַבִּי חִיָּיא,
 שהלא רב יהודה אמר שאף צילצול קטן שאין בו שלש על שלש
 פוסל משום יתור בגדים, ולרבא דווקא אם יש בו שלש על שלש
 פוסל, ויתכן שאפילו בצילצול אמר כן.
 משיבה הגמרא: שְׂאֵנִי צִילְצוּל קָטָן דְחָשִׁיב, ומודה רבא שאף שאין
 בו שלש על שלש יש בלבישתו משום יתור בגדים.
 מקשה הגמרא: וְלָרַבִּי יוֹחָנָן שהתיר לכוּרֵךְ על המכה אפילו צילצול,
 מַאי אֲרִיבָא - מדוע נקט התנא שכורך גָּמִי, לְשִׁמּוּעֵינָן שכורך אפילו
 צִילְצוּל קָטָן, ושמיענו שאין בזה משום יתור בגדים כיון שאינו
 במקום בגדים, וכל שכן שיכול לכוּרֵךְ גָּמִי.
 מתרצת הגמרא: התנא נקט גָּמִי דְמִלְתָּא אֲנָב אֲוֶרְחִיהָ קָא מְשַׁמְעָא
 לָן דְגָמִי מְפִי - השמיענו בזה שגמי מרפא המכה, ואף על פי כן כורכו
 הכוּךְ בשבת, ששבות במקדש הותרה.
 הגמרא מביאה כמה ספיקות בענין חציצה בין בשרו של הכהן לבגדו
 הכהונה: בְּעֵי רַבָּא, נִכְנְסָה לֵוִי רֹחַס בְּבָגְדוֹ ומבדילה את בגדו מבושרו,
 מַהוּ, האם 'עַל בְּשָׂרוֹ' פְּעִינָן וְהָא לִיבָא, שהרוח מפסיקה בין בשרו
 לבגדו, ועבודתו פסולה, או דְלִמָּא דְרַבִּי לְבִישָׁה בְּבָגְדוֹ, ועבודתו
 כשרה.
 ספק נוסף: בְּיַד הַמוֹנַחַת על בשרו תחת לבגדו, מַהוּ שְׂתַחֲוִין. מבאר
 רבא: בכינה מִתָּה לֹא תִפְעִי לָהּ, וְהָדָא חִיָּיא, אלא בכינה הִיא
 מַאי, מִי אֲמַרְיָן בִּינָן דְאֵתָא וְאֵלָא רִבִּיתָא הִיא - כיון שהכינה
 באה והולכת אל הגוף וממנו כל זמן חיותה, וכך היא דרך גידולה,
 והרי היא כבשרו של הכהן וְלֹא חִיָּיא, או דְלִמָּא, בִּינָן דְקָפִיד עָלָה
 הכוּךְ, וברצונו שלא תהא שם, חִיָּיא.
 ספק נוסף: עָפָר מַהוּ שְׂתַחֲוִין בין בשרו לבגדו. תמחה הגמרא: עָפָר,
 וְדָא חִיָּין. הגמרא מתקנת את נוסח הספק: אֵלָא, אֲבָךְ עָפָר - עפר
 דק שאין הכהן מרגיש בו, מַהוּ - האם נחשב לחציצה.
 ספק נוסף: אוֹר בֵּית שְׂתַחֲוִין - שהיו בתי הזרוע של הכתונת רחבים,
 ואין צמודים לבית השחיין מַהוּ שְׂתַחֲוִין, האם 'עַל בְּשָׂרוֹ' פְּעִינָן וְהָא
 לִיבָא, אלא צריך שיהיו בתי הזרוע דחוקים ומונחים על בשרו ממש,
 או דְלִמָּא דְרַבִּי לְבִישָׁה בְּבָגְדוֹ, ועבודתו כשרה.
 ספק נוסף: הַגָּנִים יָדוּ לְתוֹךְ חִיקוֹ תחת לבגדו מַהוּ, ידו שהיא גִּפּוֹף
 של הכהן מִי חִיָּין, או לֹא.
 ספק נוסף: נִימָא - שְׂעֵרָה, או חוט וכדומה, מַהוּ שְׂתַחֲוִין.
 בפשטות 'נימא' היינו שְׂעֵרָה שהגיעה מבחוץ, ולכן תמחה
 הגמרא: נִימָא, וְדָא חִיָּיא. מבארת הגמרא: אֵלָא, נִימָא
 מְדוּלְדָלֶת - חוט מבגד הכהונה עצמו שניתק ממקומו, ועדיין
 תחוב בבגד, מַהוּ, האם כיון שהתנתק ממקומו הרי הוא כסתם
 חוט וחוצץ, או שמא כיון שעדיין תחוב בבגד נחשב כחלק מהבגד
 ואינו חוצץ.
 ספק נוסף: בְּעֵי מַר בַּר רַב אֲשִׁי, אם תפשוט שידו אינה חוצצת יש
 להסתפק, יָצָא שְׂעֵרָו של ראש הכהן למטה עד שנכנס בְּבָגְדוֹ - בין
 כותנתו לבשרו, מַהוּ, האם שְׂעֵרָו בְּגוֹפּוֹ של הכהן דָּמִי ואינו חוצץ
 כשם שידו אינה חוצצת, או לֹא בְּגוֹפּוֹ דָּמִי וחוצץ.
 הגמרא מביאה ספק בדיון הנחת תפילין לכהנים בעת עבודתם: בְּעֵי
 רַבִּי זִירָא, תְּפִילִין מַהוּ שְׂתַחֲוִין, כלומר, האם מותר לכהנים להניח
 תפילין בעת עבודתם במקדש, וצדדי הספק, שמא התפילין הרי הם
 כבגד, והנחתם נחשבת ליתור בגדים, או שמא חביבות המצוה
 גורמת שיהיו כגופו של הכהן ולא כבגד. מוסיף רבי זירא: אֵלִיבָא
 דְמֵאן אֲמַר לֵיהּ לֹא זְמַן הַנַּחַת תְּפִילִין הוּא, לֹא תִפְעִי לָהּ, שפירין
 דְבַעֲבֻדוֹת לֵילָה חִיָּיא, התפילין, שהרי אז אין להניחם ובודאי אין
 בטלים לגופו, אם כן בעבודות יום החמורות מעבודות לילה נָמִי
 חִיָּיא, בִּי תִפְעִי לָהּ לְמֵאן דְאֲמַר לֵילָה זְמַן תְּפִילִין, מַאי, מַצְוָה
 דְגוֹפִיָּה חִיָּין, או לֹא חִיָּין.
 אֵינְלִיל מִלְתָּא - והתגלגל ספיקו של רבי זירא וְנִמָּא - וְבֵאן לְקַמְיָה
 דְרַבִּי אֲמִי, אֲמַר לֵיהּ רַבִּי אֲמִי, תְּלַמּוּד עֲרוּךְ הוּא בְּרִינָן, תְּפִילִין
 חוֹצְצוֹת לְכַהֲנִים, כלומר נחשבות כבגד ופוסלות העבודה.

חוגרים אותו על הצלעות פְּנֵד אֲצִילִי יִדְהֵן - כנגד המרפקים.
 הגמרא מביאה מעשה בענין מקום חגירת האבנט: אֲמַר רַב אֲשִׁי,
 אֲמַר לִי הוֹנָא פַר נָתָן, וְיִמָּנָא חֲדָא הוּא קְאִימָנָא קְמִיָּה דְאִינְדָר
 מְלָבָא - פעם אחת עמדתי לפני מלך פרס ששמו איזגור, וְהוּא מְדַלִּי
 לִי הַמִּינָא - והיה אבנטי חגור גבוה מדאי, למעלה מכנגד המרפק,
 וְתַתִּיבָּה נִיְהִלְיָה - והורידו המלך למקומו הראוי, כנגד המרפק, כדי
 שיהא לבושי נאה, וְאֲמַר לִי, הֲלֹא מְמַלְבֵּת בְּהִנְיָם וְגוֹי קְדוֹשׁ (שמות
 ט) בְּתִיב בְּכוּ - ובני ישראל, וצריכים אתם לנהוג כתפארתם של
 כהנים, שנאמר בהם: לֹא יִחַגְרוּ בִיעוֹ, ממשך הונא בר נתן ומספר: כִּי
 אֲתָאִי קְמִיָּה דְאֲמִימַר וְסִיפְרִי לֹא זָתָא, אֲמַר לִי, אֲקַנְיָם בְּךָ הַכְּתוּב
 בְּנִבְוֹתַי שִׁיעִידָה לְזִמְן הַגְּאוּלָּה (ישעיהו מט א) וְהָיוּ מְלָכִים אֲוִמְנִי - בני
 ישראל יהיו ברום המעלה, ומלכי אומות העולם ישרתום כאומן
 המגדל את התינוקו, שהמלך שירת אותך וסידר אבנטך.
 בברייתא שהובאה לעיל (ה) שנינו שאסור לכהן להוסיף בגד על
 בגדי הכהונה. הגמרא מביאה משנה בעירובין (ב), וממרא שנאמרה
 עליה בנידון 'יתור בגדים': תִּנְן הָתָם, בְּהֵן שְׁלֵקָה בְּאֲצַבְעוֹ בּוֹרֵךְ
 עָלֶיהָ גָּמִי בְּמִקְדָּשׁ אף בשבת, שאין זה כבוד שתראה מכחו בעת
 עבודתו, ואף שאסרו חכמים לעשות רפואה בשבת, שבות - גזירת
 חכמים] ומקדש הותרה לצורך עבודתו, אֲבָל לֹא יַעֲשֶׂה כֵן בְּמִדְּבָרֵה -
 מחוץ למקדש, שחכמים אסרו רפואה בשבת, וְאִם מִתְכוּן בְּכַרְיִת
 הגמי כדי לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה - וממכהו דָּם, בְּאֵן וְכָאן - בין במקדש ובין
 במדינה אֲסוּר, שחבלה בהוצאת דם אסורה מן התורה, ולא הותרה
 במקדש.
 הגמרא מביאה דברי האמוראים על משנה זו: אֲמַר רַב יְהוּדָה פְּרִיָּה
 דְרַבִּי חִיָּיא, לֹא שָׁנוּ אֵלָא כְּרִיכַת גָּמִי, שאינו בגד, אֲבָל צִילְצוּל קָטָן
 - חגורה קטנה, אם יכרכנה הכהן הָיוּ יְתוּר בְּגָדִים, ועבודתו פסולה.
 וְרַבִּי יוֹחָנָן אֲמַר, לֹא אֲמַרוּ דִין וְיְתוּר בְּגָדִים אֵלָא בְּהוֹסַפְתָּ בַגְד
 בְּמִקּוֹם לְבִישַׁת בְּגָדִים, אֲבָל שְׂלֵא בְּמִקּוֹם בְּגָדִים, כגון על האצבע,
 הוֹסַפְתָּ בַגְד לֹא הָיוּ יְתוּר, ולכן יכול לכוּרֵךְ אף צילצול.
 מקשה הגמרא על רבי יוחנן: וְתִפְסִיק לֵיהּ - גם בלא פסול יתור בגדים
 יש לאסור כריכת בגד מִשּׁוּם חֲצִיצָה בין יד הכהן לכלי שרת.
 משיבה הגמרא: מדובר שהמכה היא בְּיַד שְׂמַאל, שאינה כשרה
 לעבודה. אִי נָמִי, מדובר שהמכה ביד ימין אבל שְׂלֵא בְּמִקּוֹם עֲבוּדָה
 - לא על כף היד ושבח מחזיק הכהן את כלי השרת, אלא על גב היד.
 כפי שנתבאר לדעת רבי יוחנן 'יתור בגדים' נאמר רק במקום בגדים,
 הגמרא מביאה דעה חולקת: וְפְּלִיגָא דְרַבָּא, דְאֲמַר רַבָּא אֲמַר רַב
 חֲסָדָא, כהן שיש לו חציצה על בשרו, אם היא בְּמִקּוֹם בְּגָדִים
 וחוצצת בין בשרו לבגדו, אֲפִילוּ נִימָא - (שערה) אֲחַת חוֹצְצָת,
 ועבודתו פסולה. אבל אם היא שְׂלֵא בְּמִקּוֹם בְּגָדִים, שְׂלֵא אֲצַבְעוֹת
 עַל שְׂלֵא אֲצַבְעוֹת (שהוא שיעור בגד) חוֹצְצוֹת, כלומר, הרי הכהן
 מיותר בגדים, אבל פְּחוֹת מְכָאן - משלש על שלש אֵינָן חוֹצְצוֹת.
 הגמרא מבררת האם רבא חולק גם על רב יהודה שאסר לכוּרֵךְ
 צילצול קטן על המכה: אֲדָרְבִּי יוֹחָנָן וְדָא פְּלִיגָא, שהרי לדעת רבי
 יוחנן שלא במקום בגדים אין דין יתור בגדים, ומשמע אף בשלש על
 שלש, ולדברי רבא שלש על שלש פוסל אף במקום זה, אך יש לברר
 אֲדָרְבִּי יְהוּדָה פְּרִיָּה דְרַבִּי חִיָּיא שאסר לכוּרֵךְ צילצול קטן על המכה
 אף שאין בו שלש על שלש, מִי לִימָא דְפְּלִיגָא רבא עליו, או לא.
 משיבה הגמרא: שְׂאֵנִי צִילְצוּל קָטָן דְחָשִׁיב - שונה צילצול שאף
 שאין בו שיעור בגד, מחמת חשיבותו שעשוי לנוי נחשב לבגד, ומודה
 רבא שכריכתו נחשבת ליתור בגדים.
 הגמרא מביאה גירסא אחרת במחלוקת רב יהודה ורבי יוחנן: לִישָׁנָא
 אֲחִרָא אֲמַר לֵהּ, אֲמַר רַב יְהוּדָה פְּרִיָּה דְרַבִּי חִיָּיא, לֹא שָׁנוּ אֵלָא
 כְּרִיכַת גָּמִי, אֲבָל צִילְצוּל קָטָן חוֹצֵץ וְאֲסוּר לְכַרְכוּ. וְרַבִּי יוֹחָנָן אֲמַר
 לֹא אֲמַרוּ פּוֹסֵל חֲצִיצָה בְּפָחוֹת מְשַׁלֵּשׁ עַל שְׂלֵא אֵלָא בְּמִקּוֹם
 בְּגָדִים, שאז אף שאין בו שיעור בגד פוסל משום חציצה בין בשרו של
 הכהן לבגדיו, אֲבָל שְׂלֵא בְּמִקּוֹם בְּגָדִים, שְׂלֵא עַל שְׂלֵא ושהוא
 שיעור בגד) חוֹצְצוֹת, כלומר הרי הכהן מיותר בגדים, אבל פְּחוֹת
 מִיָּכָן אֵינָה חוֹצְצָת.
 אומרת הגמרא: וְתִינָן דְרַבָּא אֲמַר רַב חֲסָדָא - לפי הלשון השני

1 ג. 'בד', שיהו החוטים שממנו עשויים הבגדים שזורים - שכל חוט
 2 עשוי מכמה חוטים השזורים יחדיו.
 3 ד. 'בד', שיהו חוּטָן כפול ששה - שכל אחד מהחוטים שממנו
 4 עשויים הבגדים יהיה מורכב מששה חוטים שזורים יחדיו.
 5 ה. 'בד', שלא ילכש בגד של חול עמָהָן בעת העבודה, ש'בד'
 6 משמעותו לשון 'לבד', והיינו שילבש הכהן בגדים אלו לבדם.
 7 מקשה הגמרא: אָמַר לִיה אַבְי רַב יוֹסֵף, בְּשִׁלְמָא מה שדרשה
 8 הברייתא מתיבת 'בד' שיהו הבגדים של בויג, הָא קָא מְשַׁמַּע לָן בּוּיג
 9 אִין מִידי אַחְרֵינָא לא - שיהיו הבגדים עשויים דווקא מבויג ופשתן
 10 ולא מבר אחר, ואין לנו סתירה לכך. אָלָא מה שדרשה 'בד' שיהו
 11 חֲרָשִׁים קשה, וכי חֲרָשִׁים אִין - כשרים הם, שֶׁחֲקִין לא, וְהִתְנִיא
 12 בברייתא שהובאה לעיל (ע"א) בגדי כהונה מְשֻׁחָקִין כְּשָׂרִים.
 13 רב יוסף משיב לבאבי בקושיא: אָמַר לִיה, וְלִמְעָמִיד - לשיטתך
 14 שהבנת שכונת הברייתא הדרושה את כל הדינים ממשמעות תיבת
 15 'בד', ולכן כולם מעבבים העבודה, והלא אם כן יש לך להקשות גם
 16 איך דרשה הברייתא 'בד', שיהו חוּטָן כפול ששה, והלא לא די שאין
 17 שום משמעות תיבת 'בד' לכך, אלא אדרבה, 'בד' חד חד לחוּרְיָה
 18 מְשַׁמַּע - 'בד' משמעותו לשון חיד, והיינו שכל חוט יהיה יחיד ולא
 19 שזור מכמה חוטים. אָלָא בהכרח הָבִי קָאמַר התנא, בְּגָדִים שְׂאֵי אִמַּר
 20 בְּהָן 'בד', צְרִיכִין שְׂיָהוּ שֶׁל בּוּיג, וְשִׂיחֵי חֲרָשִׁים, וְשִׁזּוּרִין, וְשִׂיחֵי
 21 חוּטָן כפול ששה, וְיֵשׁ מִהָן - מדינים אלו, שנאמרו רק לְמִצְוָה
 22 לכתחילה, והיינו הדין שיהיו חדשים, שאינו נלמד ממשמעות הפסוק.
 23 אלא מצוה לכתחילה שיהיו בגדי הכהונה נאים, ולכן בדיעבד אין
 24 הדבר מעכב, וְיֵשׁ מִהָן - מדינים אלו, והיינו שיהיו מבויג, ושזורים,
 25 וחוטן כפול ששה, שנאמרו לְעַבְב את העבודה, שאינה כשרה אלא
 26 בבגדים כאלו, כיון שדינים אלו נלמדים ממשמעות הפסוק.
 27 שנינו בברייתא ש'בד' היינו 'בויג' שהוא פשתן, הגמרא מבארת מקור
 28 הדבר. מבררת הגמרא: מִמָּאֵי דְהָאֵי בְד בְּתַנָּא [פשתן] הוּא. משיבה
 29 הגמרא: אָמַר רַבִּי יוֹסֵף בְּרַבִּי חֲנִינָא, 'בד' משמעותו דְבַר הַעוֹלָה מִן
 30 הַקֶּרֶקֶע בְּד בְּבַד - צמח הצומח ביחידות, והיינו פשתן שכל גרעין
 31 שזורעים יוצא ממנו גבעול אחד בלבד.
 32 מקשה הגמרא: אִימָא שהכוונה לְעַמָּא - צמר, שכל שער צומח
 33 ביחידות מהבהמה, ואין שתי שערות יוצאות מגומא אחת. משיבה
 34 הגמרא: עַמָּא מִיפְצָל - כל שער ושער מהצמר נחלק מאליו בעורו
 35 על גבי הבהמה לכמה שערות.
 36 מקשה הגמרא: בְּתַנָּא נְמִי מִיפְצָל - הלא גם גבעולי הפשתן

37 כשכותשים אותם קודם טויתם, כל גבעול נחלק לכמה חוטים.
 38 משיבה הגמרא: עַל יְדֵי לְקוּתָא מִיפְצָל - גבעולי הפשתן אינם
 39 מתחלקים מעצמם, רק על ידי הכאה בעץ וכדומה, מה שאין כן
 40 בצמר השערות מתחלקות מעצמם בעודם על גבי הבהמה. ולכן
 41 בהכרח שכונת הכתוב 'בד' מפשתן.
 42 מקור אחר ש'בד' האמור בבגדי כהונה היינו פשתן: רַבִּינָא אָמַר,
 43 מְהֵבָא יש ללמוד הדבר, שנאמר לענין הכהנים בעבודתם (יחזקאל מד
 44 יח), 'פְּאָרֵי פְּשֵׁתִים יְהִיו עַל רֵאשִׁים [ומכנסֵי פְּשֵׁתִים יְהִיו עַל
 45 מְתַנְיָהֶם, לֹא יִחָרְרוּ בְּיוֹעַ]', והרי לענין המכנסים נאמר בתורה (ויקרא
 46 א 1) 'מְכַנְסֵי בְד', ובנביא נאמר שהמכנסים היו מפשתן, הרי ש'בד'
 47 היינו פשתן.
 48 מקשה הגמרא: אָמַר לִיה רַב אִשִּׁי לְרַבִּינָא, לדבריך שהמקור הוא
 49 רק בדברי יחזקאל, קשה, וְהָא עַד דְּאָתָא יְחֻזְקָא מְנַלְן - עד שבא
 50 יחזקאל ולימד זאת, מהיכן לדמונו דין זה.
 51 רבינא משיב לרב אשי בקושיא: וְלִמְעָמִיד - ולשיטתך שמקשה
 52 אתה כן, יש לך להקשות גם, הָא דְאָמַר רַב הִסְדָּא (להלן כב), דְבַר
 53 זֶה שְׁעַר פְּסוּל לְעַבּוּדָה בַּמִּקְדָּשׁ, מִתּוֹרַת מֹשֶׁה רַבִּינוּ לֹא לְמַדְנֵנוּ,
 54 שאינו מפורש בתורה, אמנם מְדַבְּרֵי הַנְּבִיא יְחֻזְקָא בְּן בּוּיג לְמַדְנֵנוּ
 55 אותו, שנאמר (יחזקאל מד ט) 'כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים כֹּל בֶּן נֶבֶר עֵרַל
 56 לֵב וְעֵרַל בָּשָׂר לֹא יבֹא אֶל מִקְדָּשִׁי (לְשַׁרְתֵּנִי), וְיֵבֶן נֹכַר עֵרַל
 57 לֵב' הוא כהן מומר, וְעֵרַל בָּשָׂר הוא כהן שאינו מהול, הרי שבהן
 58 ערל אסור בעבודה. וגם כאן יש לשאול, וכי עַד שְׂבָא יְחֻזְקָא
 59 ולימד זאת מְנַלְן. אָלָא נְמָרָא גְמִירֵי לָהּ - נתקבל דין זה הלכה
 60 למשה מסיני, וְאָתָא יְחֻזְקָא וְאִסְמְכִיָּה אֶקְרָא - ובא יחזקאל
 61 וכתב דין זה בפסוק, הָבָא נְמִי בענינינו, נְמָרָא גְמִירֵי לָהּ בּו'
 62 ש'בד' האמור בבגדי הכהונה היינו פשתן, ובא יחזקאל וכתב זאת
 63 בפסוק.
 64 אגב שהביא רבינא את הפסוק ביחזקאל מבארת הגמרא את סיום
 65 הפסוק. מבררת הגמרא: מָאֵי לֹא יִחָרְרוּ בְּיוֹעַ. משיבה הגמרא: אָמַר
 66 אַבְי, כוונת הכתוב שלא יִחָרְרוּ הכהנים את האבנט בעת עבודתם
 67 בְּמִקּוֹם שְׂמִיזְעִין - במקום שהבשר נכפל על הבשר ומחמת כן מזיע
 68 שם האדם. בְּתַנָּא, בְּשֵׁחָם חוּגְרִין את האבנט, אִין חוּגְרִין אוֹתוֹ לֹא
 69 לְמִשָּׁה מִמְתַּנְיָהוּ, ששומן הבטן נכפל על עצם המותנים וגורם לזיעה,
 70 וְלֹא לְמַעַל מְאִיצִילֵיהֶן - למעלה מכנגד המרפק, שהידיים מונחות
 71 תמיד על מקום זה, וגורמות לזיעה, אָלָא

16 הכהנים אסורים להניח תפילין, ואם הניחו עבודתם פסולה.
 17 מקשה הגמרא: וְהִתְנָא בברייתא, אִם הִנִּיחַן הַכֹּהֵן אִינְן חוּצְצוֹת,
 18 ועבודתו כשרה.
 19 מתרצת הגמרא: לֹא קָשְׁיָא, הָא - דברי רבי אמי שהתפילין חוצצות
 20 הם בתפילין דִּיד, ואין הכוונה שפוסלות מחמת יתור בגדים, כיון
 21 שהתפילין אין נחשבות לבגד, אלא הכוונה כפשוטו שחוצצות בין
 22 בשרו של הכהן לכתונת הלבושה על ידו, וְהָא - ודברי הברייתא
 23 שאינן חוצצות הם בתפילין דְרֵאשׁ, שלא שייך בהם פסול חציצה כפי
 24 שתבאר הגמרא בסמוך.
 25 מקשה הגמרא: מָאֵי שְׂנָא דִּיד דְבְּתִיב לגבי הכתונת (ויקרא א 1) 'לְכַבֵּשׁ
 26 עַל בָּשָׂרוֹ' ודרשו מכך שְׂנָא יְהָא דְבַר חוּצֵין בִּינֵי לְבָשָׂרוֹ, דְרֵאשׁ
 27 נְמִי, הלא בְּתִיב לענין מצנפת כהן גדול (שמות כט 1) 'וְשִׁמְתָהּ מְצַנְפַת
 28 עַל רֵאשׁוֹ', ויש לדרוש שלא תהא חציצה בין המצנפת לראשו.
 29 מתרצת הגמרא: הִנָּא בברייתא, שְׂעָרֵי של הכהן הגדול הִיָּה נְרָאָה
 30 בִּין צִיץ שהיה מונח על מצחו, לְמַצְנַפַת שחבש בגובה ראשו,

1 מקשה הגמרא: מִיתֵיב, שנינו בברייתא, בְּתִיבִים בְּעִבּוּדְתָן, וְלִוִּים
 2 העומדים בְּדוּכְנָן לשורר בשעת הקרבת הקרבנות, וְיִשְׂרָאֵל העומדים
 3 בְּמַעְמָדָן בהקרבת התמיד בשליחות כלל ישראל, פְּטוּרִין מִן
 4 הַתְּפִלָּה, שמומת עיסוקם אינם יכולים לכונן בה, וְכֵן פְּטוּרִין מִן
 5 הַתְּפִלָּין, שהעוסק במצוה פטור מן המצוה. מדייקת הגמרא: מָאֵי
 6 לָאו - האם לא משמע מדברי הברייתא שהכהנים רק פטורים, אבל
 7 אִם הִנִּיחַן הַכֹּהֵן אִינְן חוּצְצוֹת, כלומר, אינן פוסלות העבודה מדין
 8 יתור בגדים.
 9 משיבה הגמרא: לֹא, אלא אכן אִם הִנִּיחַן חוּצְצוֹת, ופוסלות
 10 העבודה.
 11 מקשה הגמרא: אִי הָבִי, מדוע אמרה הברייתא 'פְּטוּרִים' והלא
 12 'אִסוּרִים' מִיפְעֵי לִיה לומר.
 13 מתרצת הגמרא: בִּינֵן דְאִיבָא לִוִּים וְיִשְׂרָאֵל שהזכרו לפטור יחד עם
 14 הכהנים, דְלֹא מִתְנֵן לִיה - שבהם לא שייך לנקוט לשון אִסוּר, שלא
 15 שייך בהם יתור בגדים, מִשּׁוּם הָבִי תָנָא פְּטוּרִין, אמנם באמת

קידוש בין עבודה לעבודה ואך קידוש בשחרית, אין זה מעכב
ועבודתו כשרה בדיעבד.
מקור נוסף: רבי יונתן אמר מהכא – מהפסוק דלהלן, נאמר בפסוק
(שמות מ לא) 'וַיִּרְחֲצוּ מַמְנוֹ מִשֶּׁה וְאֶהָרֹן וּבְנָיו אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם',
והקיש הפסוק אהרן ובניו, ויש לדרוש מכך שדבר המעכב בבניו
מעכב בו, דבר שאינו מעכב בבניו אין מעכב בו.
הגמרא מבארת מדוע לא הסכימו חוקיה ורבי יונתן לאותו לימוד.
מבררת הגמרא: רבי יונתן שדרש דין זה מ'אהרן ובניו', מאי מעמא
לא אמר מהפסוק דהוקה לו ולזרעו'. משיבה הגמרא: אמר לך רבי
יונתן, תהוא – אותו פסוק שדרש ממנו חוקיה, לדורות הוא דבתיב,
כדי ללמדנו את עיקר הדין, שגם זרעו של אהרן צריך לנהוג כאמור
שם ולקדש ידים ורגלים קודם העבודה במקדש. וכיון שלכך הוא
נאמר, שוב אין הוא פנוי להיקש.
מבררת הגמרא: ואידך – חוקיה, מאי מעמא לא אמר מהאי – מדוע
לא דרש מ'אהרן ובניו'. משיבה הגמרא: מיפעי ליה – פסוק זה נצרך
לדרשה אחרת כדרבי יוסי ברבי חנינא ואין הוא פנוי ללמוד ממנו.
האמר רבי יוסי ברבי חנינא, כל ביור שאין בו כמות של מים כדי
לקדש ארבעה פהנים ממנו, אין מקדשין בו. שנאמר ובפסוק זה
שדרשנוהו לעיל 'וַיִּרְחֲצוּ מַמְנוֹ מִשֶּׁה וְאֶהָרֹן וּבְנָיו', הרי ארבעה,
משה, אהרן, ושני בניו. ודרש רבי יוסי ברבי חנינא מפסוק זה, שצריך
הכיר להיות מחזיק שיעור מים המספיקים לקידוש של ארבעה
כהנים.
הגמרא מביאה ברייתא כיצד מקדשים ידים ורגלים: תנו רבנן, ביצד
מצות קידוש ידים ורגלים, מניח הכהן את ידו הימנית על גבי רגלו
הימנית, ואת ידו השמאלית על גבי רגלו השמאלית, ומקדש. רבי
יוסי ברבי יהודה אומר, מניח שתי ידיו זו על גב זו, ואת שתי ידיו
המונחות זו על גב זו, מניח על גבי שתי רגליו, שגם הן זו על גבי
זו, ומקדש – שופך מים מן הכיור על כולן יחד.
אמרו לו חבריו לרבי יוסי ברבי יהודה, הפלגתה – הוספת יותר ממה
שאדם יכול, שהרי אי אפשר לעשות בן בלא שיפול. שואלת
הגמרא: שפיר קאמרי ליה – טענה נכונה היא זו, וכיצד יתכן לקדש
כך. משיבה הגמרא: אמר רב יוסף, ונתכירי של הכהן המקדש
מסייעו בזמן הקידוש, וסומכו שלא יפול.
מבררת הגמרא: מאי בינייהו – מדוע נחלקו חכמים על רבי יוסי ברבי
יהודה ואמרו שאי אפשר לעשות כן, הרי אפשר על ידי סיוע, וכפי
שתייר רב יוסף. משיבה הגמרא: אמר אבוי, עמידה על ידי סיוע מן
הצד איכא בינייהו, שלחכמים עמידה על ידי סמיכה אינה נקראת
עמידה, ויש לקדש כשהוא עומד.
אמר ליה רב סמא ברבי רבב אשי לרבינא, וליתיב מיתב ולקדש
– מדוע באמת לא יקדש ידיו ורגליו כשהוא נסמך, ואז יוכל לקדשן
בבת אחת. משיבה הגמרא: אמר קרא – נאמר בפסוק 'בבאם אל
אהל מועד ירחצו מים ולא ימתו או בגשתם אל המזבח לשירת
להקטיר' (שמות ל ב), שהקשה התורה בפסוק זה את הקידוש לשירות,
ושירות מעומד הוא.
הגמרא מביאה מחלוקת תנאים אם יש פסול לינה בקידוש ידים
ורגלים: תנו רבנן, קידוש ידיו ורגליו ביום, אין צריך לשוב ולקדש
בלילה, ויכול הוא להמשיך לעבוד את העבודות הכשרות בלילה
(כגון הקטרה) גם אחר שקיעת החמה על סמך הקידוש שקדש קודם
לכן. אבל אם קידש בלילה, צריך לשוב ולקדש ביום, אם הוא חפץ
להמשיך ולעבוד, דברי רבי, שהיה רבי אומר, לינה מועלת –
פוסלת בקידוש ידים ורגלים, וכיון שעבר עמוד השחר שהוא זמן
פסול לינה, על ידיו ורגליו, נפסלו בלילה, וצריך לקדש בשנית. רבי
אלעזר ברבי שמעון אומר, אין לינה מועלת בקידוש ידים ורגלים,
ולפיכך אפילו אם קידש בלילה ועבר עליו עמוד השחר, אינו צריך
לשוב ולקדש, כיון שהקידוש הקודם לא נפסל.
תניא אידך – שנינו מחלוקת זו בברייתא נוספת, היה הכהן עומד
ומקריב חלבים ואיברים על גבי מזבח פל הלילה, לאורה – כיון
שהגיע עמוד השחר מעון קידוש ידים ורגלים בשנית, דברי רבי,
ומשום שלינה פוסלת את הקידוש. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר,
המשך בעמוד קנא

ששים מניחין הכהנים הגדולים תפילין של ראש.
שנינו במשנה: מחוסר פפורים שעבד, עבודתו מחוללת.
הגמרא מביאה מקור לדין זה. מבררת הגמרא: מנלן שעבודתו
מחוללת. משיבה הגמרא: אמר רב הונא, אמר קרא לגבי יולדת
(ויקרא יב ט), ואם לא תמנא ידה די שה ולקחה שתי תרים או שני בני
יונה אחד לעלה ואחד לחטאת וכפר עליה הכהן וטהרה, ומכך
שאמר הכתוב 'טהרה' מפלל שהיא – שהיתה טמאה עד עתה
שהביאה קרבנותיה. שאף שכבר טהרה מטומאתה קודם לכן, ולא
היתה מחוסרת אלא הבאת קרבנותיה (מחוסרת כיפורים), נקראת
טמאה. וכן הוא גם בכהן מחוסר כיפורים' שהוא כטמא, ומחלל את
העבודה.
שנינו במשנה: ושללא רחויז ידים ורגלים – כהן שלא קידש ידיו
ורגליו, ועבד, עבודתו מחוללת.
הגמרא מביאה מקור לדין זה. מבארת הגמרא: אתיא – למדים זאת
בגזירה שווה 'הוקה חוקה' מ'מחוסר בגדים', שנאמר במחוסר בגדים
(שמות כט ט) 'וְחָגַרְתָּ אֹתָם וְגו' וְהִיְתָה לָהֶם כְּהֵנָּה לְחַקֵּת עוֹלָם', ונאמר
לגבי קידוש ידים ורגלים (שם ל כא) 'וְיִרְחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמְתוּ
וְהִיְתָה לָהֶם חֵק עוֹלָם', וכשם ש'חוקה' האמורה במחוסר בגדים
מעכבת, שאם עבד בלא בגדים עבודתו מחוללת, כך גם 'חוקה'
האמורה בקידוש ידים ורגלים מעכבת, שאם עבד בלא קידוש ידים
ורגלים עבודתו מחוללת.
הגמרא מביאה ברייתא שטבילות וקידושים של יום הכיפורים בין
בגד לבגד אינם מעכבים: תנו רבנן, כהן גדול שלא מבל ושללא
קידוש ביום הכיפורים בין בגד לבגד – כשהחליף מבגדי זה לבגדי
לבו ולהיפר, ובין עבודה לעבודה, ועבד, עבודתו פשרה, שאין
הטבילות והקידושים מעכבים לפסול את העבודה. ואחד כהן גדול
ואחד כהן הדייט שלא קידש ידיו ורגליו בכל ימות השנה וגם ביום
הכיפורים שחרית, שזהו קידוש ראשון לנכנס לעבוד, ועבד,
עבודתו פסולה, שקידוש זה מעכב, והעובד בלא שקידש מחלל את
העבודה. והטעם שקידוש של שחרית מעכב, הוא כאמור לעיל
שנלמד 'חוקה חוקה' ממחוסר בגדים.
הגמרא מבארת מדוע הטבילות והקידושים של יום הכיפורים אינם
מעכבים: אמר ליה רב אסי לרבי יוחנן, מקדין – הרי' קמש טבילות
ועשרה קדושים אלו דאורייתא הם, שנכתבו בתורה, וגם חוקה
כתוב בהו, שנאמר בסוף הפרשה (ויקרא טו כט) 'וְהִיְתָה לָכֶם לְחַקֵּת
עוֹלָם' ומשמע שכל האמור בפרשה הוא 'חוקה', ואם כן ליעכבו את
העבודה, שתיפסל כאשר הכהן לא טבל ולא קידש.
אמר ליה רבי יוחנן לרב אסי, אמר קרא (שם טו ד) 'וְרָחַץ בַּמֵּיִם אֶת
בְּשָׂרוֹ וְלִבְשֵׁם', ושנה הכתוב לומר 'ולבשם' אף שכבר נאמר בתחילת
הפסוק 'בתנתן בד קדש לבש', כדי ללמדנו שדווקא לבישה ששנה
בה הכתוב מעכבת, ואין דבר אחר מעכב, שרחיצה שהיא הדבר
השני שהוכר בפרשה, אינה מעכבת.
צהבו פניו של רב אסי, ששמע על טעם טוב ששמע. אמר ליה רבי
יוחנן, וי' אויפתא בתבי לך – הרי זה כאילו כתבתי את האות ו'
על בקעת עץ מלאה סדקים, שאי אפשר לקוראה, כלומר טעם שאינו
נכון אמרתי לך. משום דאי הני – אם כדברי, קידוש דצפרא – של
שחרית נמי לא יעכב, ואף שקידוש של שחרית בכל השנה מעכב,
ביום הכיפורים לא יעכב משום המיעוט מ'ולבשם'. והרי שנינו
בברייתא זו שקידוש של שחרית מעכב אפילו ביום הכיפורים. ומוכח
שאין למעט מ'ולבשם' שקידוש ביום הכיפורים אינו מעכב.
הגמרא מביאה מקור אחר לכך: אמר חוקה, אמר קרא (שמות ל כא)
לגבי קידוש, ורחצו ידיו ורגליו ולא ימתו ויהיה להם חק עולם
לו ולזרעו לדורות, ויש ללמוד ממה שכתבה התורה לו ולזרעו
שהוקשו הכהן הגדול וזרעו והכהנים ההדייטים זה לזה, שדווקא
דבר המעכב בזרעו – בשאר הכהנים, הוא מעכב גם בו – בכהן
גדול. והיינו קידוש של שחרית בשאר ימות השנה, שנהוג גם בכהן
הדייט, לכן קידוש זה מעכב גם בכהן גדול ביום הכיפורים. אבל דבר
שאינו מעכב בזרעו, שאר קידושים של יום הכיפורים, שאינם
שייכים אצל כהן הדייט, אין מעכב בו – בכהן גדול, ואם עבד בלא

45 שואלת הגמרא: **וְאִירֶדְךָ נָמִי** – רבי אלעזר ברבי שמעון, שדרש
 46 מתיבת 'בבואם' שחיוב הקידוש תלוי בבואה אל אהל מועד, **הָא**
 47 **כְּתִיב** בפסוק גם '**בְּגִשְׁתֶּם**' ומה למדים מזה. משיבה הגמרא: **אִי כְּתִיב**
 48 – אם היה כתוב רק '**בְּבֹאֲם**', ו**לֹא כְּתִיב** גם '**בְּגִשְׁתֶּם**', הוּהוּ **אֲמִינָא** –
 49 היינו סבורים לומר שיש חיוב קידוש **אֲפִילוּ אֲבִיָּא רִיקְנִית**, שאף
 50 הבא אל המקדש שלא על מנת לעבוד, חייב לקדש. שהרי נאמר
 51 'בבואם אל אהל מועד' ומשמע שהבא אל אהל מועד חייב לקדש,
 52 אף שאינו עובד. ולפיכך כתבה התורה גם 'בגשתם אל המזבח'
 53 ללמדנו שהדבר תלוי בעבודה, אבל הבא אל אהל מועד ביאה
 54 ריקנית שלא לצורך עבודה, אינו חייב לקדש.
 55 תמדה הגמרא: וכי אפשר לומר שתיבת בגשתם באה ללמדנו שאין
 56 חיוב קידוש **אֲבִיָּא** – על ביאה ריקנית, **הָא כְּתִיב** בפסוק '**בְּגִשְׁתֶּם**
 57 **אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרָתְךָ**', הרי שחיוב קידוש תלוי בשירות, וביאה ריקנית
 58 שלא לצורך שירות אינה מחייבת קידוש. ואם כן, אפילו אם לא היה
 59 נאמר 'בגשתם' היינו למדים מתיבת 'לשרת' שאין חובה לקדש על
 60 ביאה ריקנית. ויש להבין אם כן, לרבי אלעזר ברבי שמעון שדרש
 61 מתיבת 'בבואם' שחיוב הקידוש תלוי בבואה אל אהל מועד, מה
 62 למדים מתיבת 'בגשתם'.
 63 מתרצת הגמרא: **אֲלֵא 'בְּגִשְׁתֶּם' מִיִּצְעֵי לִיָּה** – יש בו צורך ל**בְּרִבְרָב**
 64 **אֶהָא פְּרַ יַעֲקֹב** – לדין שדרש רב אחא בר יעקב (יזמא לב), לגבי
 65 מחלוקתם של רבי מאיר ורבנן (שם לד), שנחלקו רבי מאיר ורבנן כיצד
 66 מקדש הכהן בין עבודה לעבודה. לרבנן 'כשהוא לבוש מקדש', והיינו
 67 שקודם מקדש הכהן ידיו ורגליו, כשהוא לבוש בגדי קודש. ורק אחר
 68 כך פושט בגדיו, טובל, לובש בגדי קודש אחרים, ומקדש בשנית.
 69 ואילו לרבי מאיר 'פושט ואחר כך מקדש', והיינו שפושט בגדיו,
 70 מקדש ידיו ורגליו, טובל, לובש בגדי קודש אחרים, ומקדש בשנית
 71 ידיו ורגליו. **דְּאָמַר רַב אֶהָא פְּרַ יַעֲקֹב, הַכֹּל מוֹדִים** – בין רבי מאיר
 72 ובין רבנן מודים **בְּקִידוּשׁ שְׁנֵי מִבְּיַן הַשְּׁנַיִם**, שהוא הקידוש שמקדשים
 73 על לבושת הבגדים, **שֶׁבְּשָׂהוּא לְבוּשׁ מְקַדְשׁ**, אחר שכבר לבש את
 74 בגדי הכהונה. ולא נחלקו אלא לגבי הקידוש הראשון. **מֵאִי מְעַמָּא**
 75 כולם מודים בקידוש שני, משום **דְּאָמַר קְרָא 'אוּ בְּגִשְׁתֶּם' ויש לדרוש**
 76 מתיבת 'בגשתם' שאין עושה את הקידוש אלא **מִי שְׂאִינוּ מְחוּפְּרִי**
 77 **אֶלָּא גִישָׁה בְּלִבָּד**, והיינו שמיד כשהוא מקדש הוא כבר מוכן
 78 לעבודה, **יִצָּא זֶה שְׁעֵדִין לֹא לְבוּשׁ בְּגָדֵי שְׂהוּא מְחוּפְּרִי לְבִישָׁה**
 79 **וְגִישָׁה**, שגם אם יקדש עתה, לא יוכל לגשת לעבוד מיד אלא היא
 80 צריך קודם ללבוש בגדי כהונה. וכיון שאין אפשרות לקדש כשהוא
 81 'מחוסר לבישה וגישה', לפיכך מודים כולם שקידוש זה נעשה רק
 82 אחר הליבישה.
 83 הגמרא מבררת את לשון הפסוק: נאמר בפסוק שצריכים הכהנים
 84 לרחוץ בבואם אל אהל מועד, 'או בגשתם אל המזבח לשרת להקטיר
 85 אֶשֶׁה לַה' (שמות ל ב), ויש להבין **לְהַקְטִיר אֶשֶׁה לְמִיָּה** לִי, מדוע צריך
 86 הפסוק לומר שהניגש להקטיר צריך לקדש, הרי הקטרה נעשית
 87 במזבח, וכבר מתחילת הפסוק אנו למדים שהניגש אל המזבח צריך
 88 לקדש.

1 **בֵּינָן שְׁקִידֵשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִתְחִילָת עֲבוּדָה** ולא נפסל הקידוש מאז,
 2 יכול להמשיך ולעבוד **אֲפִילוּ מִיָּבֵן וְעַד עֲשָׂרָה יָמִים, וְאִינוּ צָרִיךְ**
 3 **לְשׁוּב וּלְקַדְשָׁנָה**, שאין הקידוש נפסל בלינה.
 4 הגמרא מבארת מדוע יש צורך בשתי הברייתות: **וְצִרִיכָא, דְּאִי**
 5 **אֲשְׁמַעֲיָנָן קַמִּיתָא** – אילו היינו למדים רק את הברייתא הראשונה,
 6 היה אפשר לומר שדווקא **בְּהֵיאָא קְאָמַר רַבִּי** שאם הכהן קידש ועבד
 7 בלינה והפך להמשיך ולעבוד ביום, עליו לשוב ולקדש, משום **דְּפָסֵק**
 8 **לִיָּה מְעַבְדָּה לְעַבְדָּה** – הפסיק בין העבודות, ואף שלא הסיח דעתו
 9 מן הקידוש, מכל מקום כיון שעלה עמוד השחר, נפסל הקידוש בלינה
 10 וצריך לקדש בשנית. **אֲכַל בְּהָא** – באופן בו עסקה הברייתא השניה,
 11 **דְּלֹא פָּסֵק לִיָּה** – שלא הפסיק בין העבודות, כלשון הברייתא, שהוא
 12 עומד כל הלילה על גבי המזבח ומקריב, אם כן **אִימָא** – שמא מוֹדִי
 13 **לִיָּה רַבִּי לְרַבִּי אֲלַעְזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן** שבאופן זה אין הלינה פוסלת את
 14 הקידוש תוך כדי שהוא עומד ועובד. **וְאִי אֲשְׁמַעֲיָנָן בְּהָא** – אילו היינו
 15 למדים רק את הברייתא השניה, שנחלקו בה רבי ורבי אלעזר ברבי
 16 שמעון אם לינה פוסלת את הקידוש בכהן העומד על גבי המזבח
 17 ומקריב כל הלילה, היינו סבורים לומר שדווקא **בְּהָא** – באופן זה
 18 שאין הכהן פוסק מן העבודה **קְאָמַר רַבִּי אֲלַעְזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן** שאין
 19 לינה פוסלת, **אֲכַל בְּהָא** – באופן שהכהן מפסיק בין העבודות **אִימָא**
 20 **מוֹדִי לִיָּה** רבי אלעזר ברבי שמעון **לְרַבִּי** שלינה פוסלת את הקידוש.
 21 ועל כן **צָרִיכָא** – יש צורך בשתי הברייתות.
 22 הגמרא מבארת את מקורות דברי רבי ורבי אלעזר ברבי שמעון.
 23 מבררת הגמרא: **מֵאִי מְעַמָּא דְּרַבִּי** שלינה פוסלת את הקידוש, ואף
 24 כהן שקידש מאתמול ולא הסיח דעתו, צריך לקדש שוב אחר שעלה
 25 עמוד השחר. משיבה הגמרא: **דְּכְתִיב** לגבי קידוש 'או **בְּגִשְׁתֶּם אֶל**
 26 **הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרָתְךָ לְהַקְטִיר**' (שמות ל ב), והרי שחיוב הקידוש תלוי בגישה
 27 אל המזבח, וגישה שניגש הכהן לעבוד בבוקר אחר שעלה עמוד
 28 השחר היא גישה חדשה, שהרי יש מערכה חדשה, ולפיכך צריך
 29 לשוב ולקדש.
 30 מבררת הגמרא: **מֵאִי מְעַמָּא דְּרַבִּי אֲלַעְזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן** שאין
 31 הקידוש נפסל בלינה, ויכול הכהן להמשיך ולעבוד גם אחר שעלה
 32 עמוד השחר על סמך קידוש שקידש מאתמול. משיבה הגמרא:
 33 **דְּכְתִיב** לגבי קידוש '**בְּבֹאֲם אֶל אֶהָל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מַיִם וְלֹא יָמְתוּ**', הרי
 34 שחיוב הקידוש תלוי בבואה אל אהל מועד, וכיון שבא הכהן אל
 35 אהל מועד וקידש ידיו ורגליו, שוב אינו מתחייב לקדש בשנית אפילו
 36 עלה עמוד השחר, כיון שלא יצא מאהל מועד.
 37 שואלת הגמרא: **וְאִירֶדְךָ נָמִי** – רבי, שדרש מתיבת 'בגשתם' שחיוב
 38 הקידוש תלוי בגישה חדשה, ולא בבואה אל אהל מועד, **הָא כְּתִיב**
 39 בפסוק גם '**בְּבֹאֲם**' ומה למדים מזה. משיבה הגמרא: **אִי כְּתִיב** – אם
 40 היה כתוב רק '**בְּגִשְׁתֶּם**', ו**לֹא כְּתִיב** גם '**בְּבֹאֲם**', הוּהוּ **אֲמִינָא** – היינו
 41 סבורים לומר שיש חיוב קידוש **עַל כָּל גִּישָׁה וְגִישָׁה**, ובכל פעם
 42 שהכהן ניגש לעבוד, אפילו באותו היום בלא היסח דעת, צריך
 43 לקדש. ולפיכך **כְּתִיב רַחֲמֵנָא** גם '**בְּבֹאֲם**', שאין חיוב הקידוש תלוי
 44 בכל גישה לעבודה, אלא רק בגישה חדשה.

7 הגמרא רוצה לפשוט הספק מקידוש לפרה: **תָּא שְׁמַע, פְּרָה אדומה,**
 8 שכל מעשיה נעשים בהר המשחה, חוץ לירושלים, כיצד מקדש ידיו
 9 ורגליו. **רַבִּי חִיָּיא בְּרַבִּי יוֹסֵף אָמַר, מְקַדְשׁ בְּבִלְי שְׁרָת בְּפָנִים** – בעזרה,
 10 ואחר כך **יִצָּא אֶהָר הַמְּשַׁחָה**. ו**רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, יָכוֹל לְקַדֵּשׁ אֲפִילוּ**
 11 **בְּחוּץ, וְאֲפִילוּ בְּבִלְי חוּל, וְאֲפִילוּ בְּמִקְדָּה שְׁל חָרָם** שהוא כלי פחות
 12 ומגונה, שאינו יכול להיות כלי שרת.

1 אינו עובד (לעיל טו), אם כן בודאי **שֶׁאִפְסוּחֵי מִסָּח דְּעֵתִיָּה** משמירת
 2 הקידוש, ובודאי שצריך לשוב ולקדש. משיבה הגמרא: הספק
 3 בנטמא כל גופו הוא **בְּגוֹן דְּאִיִּטְמִי** – [באופן שנטמא] סְמוּךְ
 4 **לְשִׁקְעָתָהּ**, שמיד לאחר שטבול יעריב שמשו, ואינו צריך
 5 להמתין, וכיון שאינו צריך להמתין, אפשר שלא יסיח דעתו
 6 משמירת ידיו, ולא יפסל הקידוש.